

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/141/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614208507
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614208507.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Františka Dulačku, v právnej veci navrhovateľa: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004, adresa na doručovanie písomností : Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, P.O. BOX 48, Bratislava, proti odporcom: 1/ E. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., U. XXX, štátny občan SR, 2/ D. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., U. XXX, štátny občan SR, o zaplatenie 21.309,57 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 4C/247/2014-32 zo dňa 18. decembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku o trovách konania, **p o t v r d z u j e .**

Odporcom v rade 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

Výroku rozsudku okresného súdu, ktorým čiastočne žalobnému návrhu vyhovel, **sa nedotýka.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd zaviazal odporcov v rade 1/ a 2/ zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne istinu 21.309,57 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 19.566,47 Eur od 04.04.2014 do zaplatenia, ktorú im povolil splácať v 500 Eur mesačných splátkach, pričom prvá splátka je splatná s právoplatnosťou tohto rozsudku, a to pod následkom straty výhody splátok. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Navrhovateľovi priznal náhradu trov konania.

Mal za preukázané, že medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporcami v rade 1/ a 2/ ako dlžníkmi bola dňa 07.03.2011 uzatvorená zmluva o medziúvere a stavebnom spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie medziúveru pod č. 2074263 0 05 vo výške 20.000,- Eur s tým, že po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia na stavebný úver pod č. 2074263 3 04 vo výške 11.921,78 Eur. Úver na určitú dobu sa odporcovia zaviazali uhrádzať v 64,- Eur mesačných splátkach. Výška úrokovej sadzby bola dojednaná na 2% ročne a úroková sadzba úroku z omeškania vkladov 5% ročne. Počet mesačných vkladov na účet stavebného sporenia bol dojednaný na 113, úroková sadzba medziúveru fixná na 5 rokov 6,69%. Výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru bola dojednaná vo výške 111,50 eur, splatná k 1. dňu mesiaca v 113 mesačných splátkach. Uvedená zmluva má spotrebiteľský charakter, vzťahujú sa na ňu normy spotrebiteľského práva. Výška mesačnej splátky vrátane úroku stavebného úveru bola dojednaná 175,50 Eur splatná v 80-tich mesačných splátkach vždy k 1. dňu mesiaca, výška úrokovej sadzby medziúveru bola dojednaná na 6,69 % ročne. Nakoľko odporcovia porušili svoje

zmluvné povinnosti splácať splátky medziúveru riadne a včas, listom zo dňa 28.03.2014 navrhovateľ odstúpil od zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o medziúvere. Poskytnutie úveru, výška mesačných splátok, dojednaný spôsob splácania ako aj výška neuhradených splátok medzi účastníkmi konania neboli sporné, preto si podľa § 120 ods. 3 O.s.p. osvojil skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov konania.

Zmluvný úrok ako odplata (cena) veriteľa za poskytnuté peňažné prostriedky prislúcha len za dojednanú dobu splácania, čo vyplýva aj z § 503 Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), podľa ktorého záväzok platiť úroky splatné spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti splatné úroky z tejto splátky. Keďže k odstúpeniu od zmluvy došlo listom zo dňa 28.03.2014 doručený odporcom 03.04.2014, po tomto dátume už navrhovateľovi zmluvné úroky neprislúchajú. Záonné úroky z omeškania boli navrhovateľovi priznané len zo sumy tzv. čistej istiny, t.j. zo sumy 19.566,47 Eur, keďže v prípade spotrebiteľskej zmluvy je súd povinný ex offio skúmať dôvodnosť a výšku uplatňovaného príslušenstva, úroky z omeškania nemôžu byť priznané z príslušenstva pohľadávky, t.j. z úrokov. Úroky z omeškania nie sú súčasťou pohľadávky, len jej príslušenstvom, preto navrhovateľovi priznal uplatnené príslušenstvo pohľadávky od 04.04.2014 vo výške 5% ročne, kedy boli odporcovia v rade 1/ a 2/ preukázateľne v omeškaní peňažnej pohľadávky.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), keď navrhovateľovi priznal plnú náhradu trov konania, nakoľko mal neúspech len v nepatrnej časti.

V zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ proti výroku, v ktorom bol vo zvyšku návrh zamietnutý. Nesúhlasil s rozsudkom okresného súdu v zamietnutej časti uplatňovaných riadnych úrokov vo výške 6,69 %, pričom poukázal na § 497 a § 502 ods. 1 ObZ. Analogicky povinnosť platiť dojednané úroky až do úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov možno vyložiť k ust. § 503 ods. 3 ObZ, podľa ktorého ak dlžník vráti peňažné prostriedky skôr než bolo dohodnuté, je povinný platiť úroky len do momentu vrátenia peňažných prostriedkov. Podľa jeho názoru je nepochybné, že povinnosť dlžníka platiť dohodnutý úrok za úver zaniká až úplným vrátením poskytnutých finančných prostriedkov. V opačnom prípade dlžník by prakticky porušením povinnosti získal pre neho výhodnejšie postavenie, nakoľko by sa zbavil povinnosti plniť zmluvne dohodnuté plnenie. Poukázal na čl. VII bod 6 úverovej zmluvy, v ktorom bolo dohodnuté, že odstúpením od zmluvy nezaniká právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia dlhu. Nemôže sa jednať o neprijateľnú podmienku s poukazom na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), podľa ktorej nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou dojednanie, ktoré síce spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, avšak sa týka hlavného predmetu plnenia a je vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo individuálne dojednané. Dojednanie, ktoré oprávňuje veriteľa požadovať úroky za úver sa bezpochyby týka hlavného predmetu plnenia s poukazom na § 497 ObZ. Dojednanie v citovanom článku je vyjadrené dostatočne určito, jasne a zrozumiteľne. Vzhľadom na uvedené navrhuje zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa tak, že jeho návrhu bude vyhovené v plnom rozsahu.

Odporcovia sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Krajský súd Žilina ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozhodnutie v rozsahu ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým zamietol zvyšok návrhu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Okresný súd v danej veci, na základe vykonaného dokazovania riadne zistil skutkový stav a skutkové okolnosti správne vyhodnotil. Krajský súd v tomto smere poukazuje na dôvody rozsudku okresného súdu, s ktorými sa plne stotožňuje a v dôvodoch svojho rozhodnutia na ne aj odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a na zdôraznenie vecnej správnosti len doplnil/zopakoval niektoré podstatné skutočnosti.

V danom prípade medzi účastníkmi vznikol právny vzťah na základe spotrebiteľskej zmluvy. Na daný vzťah sa vzťahuje špeciálna právna úprava v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ust. § 52 až §54 OZ. Podľa článku VII. zmluvy bod 1. „Veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité

splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v článku XIX Všeobecných podmienok.“ Podľa článku VII. zmluvy bod 6. „Odstúpením od tejto zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky.“ Podľa článku VII. zmluvy bod 10. „V prípade odstúpenia od tejto zmluvy sa splatná istina, nezaplatené úroky a poplatky zúčtujú do jednej sumy, ktorá sa ďalej úročí v súlade s touto zmluvou“. Ako vyplýva zo znenia zmluvnej podmienky o odstúpení, táto zmluvná podmienka nie je vyvážená a naopak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Navyiac je nejasná a nezrozumiteľná v kontexte s ostatnými zmluvnými podmienkami a objektívne zhoršuje postavenie žalovaných spotrebiteľov. Slovom zákona (§ 54 ods. 1 OZ) ide o odchýlenie sa v neprospech spotrebiteľa, ktoré jednostranne zvýhodňuje iba veriteľa, zachováva všetky jeho práva. Veriteľ pri tom nielenže zmluvu vytvoril, ale aj právny úkon odstúpenia naplnil, aj keď mal na výber iné inštitúty súkromného práva. Spotrebiteľovi v dôsledku odstúpenia zanikajú všetky práva a vzniká len povinnosť jednorázového plnenia vrátane úrokov a poplatkov, ktoré celé príslušenstvo si veriteľ zúčtuje netransparentným spôsobom do jednej istiny a ďalej úročí navýšenou sadzbou. Formulárové znenie zachovania úrokov a dokonca ich navyšovanie po odstúpení od zmluvy odporuje aj kogentnému ustanoveniu § 517 ods. 2 OZ v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z., ktoré predpokladá presnú výšku úrokov z omeškania. Odvolací súd zastáva názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Za neprijateľnú považuje odvolací súd zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa na plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Argument navrhovateľa, že má nárok na priznanie úroku až do úplného zaplatenia poskytnutých úverových prostriedkov v zmysle § 497 ObZ, odvolací súd považuje za nedôvodný. Úrok z úveru je cenou za úver. Výška tohto úroku bola dojednaná v zmluve zrozumiteľne a určito a súd jeho výšku nerozporoval a nevyhodnocoval ju ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve s poukazom na ust. § 53 ods. 1 OZ. Pokiaľ však ide o dojednanie v článku VII. bod 6. zmluvy, nejedná sa už cenu predmetu plnenia, a preto súd je povinný preskúmať ex offio nekalý charakter tejto zmluvnej podmienky. Ako už bolo vyššie konštatované predmetná zmluvná podmienka predstavuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa. Táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, nakoľko bola navrhnutá vopred navrhovateľom a odporcovia preto neboli schopní ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, je dlžník povinný zaplatiť z nezaplatenej čiastky úroky z omeškania. Túto povinnosť mu ukladá ust. § 517 ods. 2 OZ. Výšku úrokov z omeškania si subjekty občianskoprávných vzťahov nemôžu dohodnúť vo väčšom rozsahu, ako je upravená vo vykonávacom predpise, a to v nariadení vlády č. 87/1995 Z.z. Občiansky zákonník a ani Obchodný zákonník nepripúšťajú možnosť platiť úroky z omeškania aj zo zmluvne dojednaných riadnych úrokov. Teda zmluvné úroky sa nestávajú súčasťou istiny, takže sa už ďalej neúročia, nakoľko neprichádza do úvahy branie úroku z úrokov. Preto odvolací súd rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, vrátane správneho výroku o trovách konania, ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Úspešným odporcom v rade 1/ a 2/ v odvolacom konaní náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná (§224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.), keďže si títo žiadne trovy v odvolacom konaní neuplatnili.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustné odvolanie.